

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Priecelovej a členov JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Štefana Šatku, v právnej veci žalobcu: **I., spol. s r.o., N.**, zastúpeného JUDr. D. K. advokátom so sídlom v Ž., S., proti žalovanému v I. rade: **Ing. M. L., N., N.**, žalovanému v II. rade: **L., s.r.o., N., DL.**, obidvaja zastúpení JUDr. T. Č., advokátkou so sídlom v B., N., **o zaplatenie 16 577 Eur (497 327 Sk)**, na odvolanie žalovaného v I. rade proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53 Cb 20/04-Sn-232 zo dňa 20. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53Cb 20/04-Sn-232 zo dňa 20. novembra 2008 v znení opravného uznesenia zo dňa 26. novembra 2009 **p o t v r d z u j e.**

Žalovaný v I. rade je povinný nahradiť žalobcovi na účet právneho zástupcu trovy odvolacieho konania vo výške 326 Eur.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanému v I. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 497 327 Sk s 12% úrokom z omeškania ročne od 6. decembra 2001 do zaplatenia, ako aj trovy konania vo výške 214 150 Sk.

V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplatenie sumy 497 327 Sk s 12% úrokom z omeškania od 6. decembra 2001 do zaplatenia z titulu náhrady škody spôsobenej žalovaným v I. rade ako konateľom spoločnosti žalobcu, a to tým, že žalovaný v I. rade previedol na základe Dohody o postúpení práv a povinností zo zmluvy osobné motorové vozidlo značky Š., ktoré mal žalobca v prenájme na základe leasingovej zmluvy, na žalovaného v II. rade. V zmysle platných ustanovení Obchodného zákonníka v čase podpísania Dohody o postúpení práv a povinností zo zmluvy, t. j. 6. decembra 2001 nie je možné vyvodit' zodpovednosť konateľa pre porušenie jeho povinnosti podľa ustanovenia § 135a Obch. zák., podľa ktorého je povinný vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých spoločníkov, a to z dôvodu, že uvedené ustanovenie Obchodného zákonníka nadobudlo účinnosť až dňa 1. januára 2002.

Vzhľadom na platné ustanovenie § 66 ods. 2 Obch. zák., na vzťah medzi spoločnosťou a konateľom sa pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti sa primerane použijú ustanovenia o mandátnej zmluve. Vzhľadom na skutočnosť, že spoločenská zmluva neupravovala vzťah konateľa spoločnosti so spoločnosťou pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti, je potrebné primerane aplikovať ustanovenia § 567 Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve. Spoločenská zmluva žalobcu v čl. 22 upravuje zodpovednosť v prípade vzniku škody, ktorú spôsobí konateľ spoločnosti pri výkone svojej funkcie v rozsahu ako zodpovedá mandatár svojmu mandantovi podľa Obchodného zákonníka. V danom prípade je nepochybné, že žalobca si na základe Zmluvy o finančnom leasingu ojazdeného vozidla vzal do prenájmu motorové vozidlo Š. s právom kúpy. V deň podpisu zmluvy zaplatil žalobca v hotovosti predávajúcejmu zálohu na nájomnom (akontáciu) a následne mesačné (leasingové) splátky. Vklad žalovaného v I. rade do spoločnosti v danom prípade nemožno považovať za uhradenie splátky za vozidlo vzhľadom na skutočnosť, že z príjmového pokladničného dokladu č. P-27 jednoznačne vyplýva, že ide o vklad majiteľa do spoločnosti. Žalovaný v I. rade ako štatutárny zástupca žalobcu a žalovaného v II. rade previedol predmet nájmu, t. j. motorové vozidlo bezodplatne a bez predchádzajúceho súhlasu ostatných spoločníkov žalobcu zo spoločnosti žalobcu na spoločnosť žalovaného v II. rade, v ktorej má väčšinový majetkový podiel, jeho konanie je preto potrebné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ako aj záujmami spoločnosti. Súd preto medzitýmnym rozsudkom zo dňa 15. júna 2007 rozhodol tak, že základ nároku je opodstatnený. Najvyšší súd Slovenskej

republiky rozsudkom sp. zn. 3 Obo 186/2007 zo dňa 27. marca 2008 medzitýmny rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku ďalej konštatoval, že v danom prípade žalovaný v I. rade nepreukázal porušenie povinností poškodeného v zmysle § 384 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobcovi preto vzniklo právo na náhradu škody, spočívajúcej zo strany žalovaného v I. rade v znemožnení výkonu majetkových práv žalobcu (právo užívania zo zmluvy o finančnom nájme motorového vozidla), čím žalobcovi vznikla škoda pozostávajúca zo zbytočne vynaložených nákladov.

Žalobca výšku škody vyúčtoval za 26 mesiacov po 13 762,60 Sk leasingové splátky, čo predstavuje 357 827,60 Sk a akontáciu v sume 139 500 Sk, celkove si preto uplatnil náhradu škody vo výške 497 327,60 Sk.

Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že výška uplatnenej náhrady škody v sume 497 327,60 Sk je oprávnená, čo vyplýva z predložených listinných dôkazov zo strany žalobcu, a to výpisov z účtu žalobcu, ktorými preukázal úhradu leasingových splátok v sume 13 762,60 Sk za mesiace 12/1999 až 11/2001, ako aj z pokladničného výdavkového dokladu zo dňa 13. novembra 1999, ktorými bola realizovaná úhrada akontácie, ako aj leasingovej splátky za 11/1999. Keďže výška škody je vyčíslená správne, súd uplatnenému nároku žalobcu vyhovel.

Žalobca si uplatnil aj právo na zaplatenie 12% úroku z omeškania ročne od 6. decembra 2001, t. j. od nasledujúceho mesiaca po ukončení leasingu do zaplatenia. Vzhľadom na dôvodnosť uplatneného nároku je dôvodný aj nárok na uplatnený úrok z omeškania, súd preto aj v tejto časti žalobe vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podal žalovaný v I. rade odvolanie.

Uviedol, že žalobca nemá nárok na náhradu škody, pretože nesplnenie povinnosti žalovaného v I. rade ako povinnej strany bolo spôsobené tiež konaním poškodenej strany (žalobcu) alebo nedostatkom jeho súčinnosti, na ktorú bol žalobca ako poškodená strana povinný, pričom pod súčinnosťou rozumie žalovaný v I. rade povinnosť konať v záujme predchádzania vzniku škody, ktorá vyplýva zo záväzkového právneho vzťahu. Tento

nedostatok súčinnosti má za následok oslobodenie žalovaného od povinnosti nahradiť škodu. Spoluspôsobenie škody žalobcom považuje žalovaný v I. rade za liberačný dôvod. Správanie žalobcu vidí žalovaný v I. rade v konaní alebo opomenutí konania, prípadne kombinácii oboch. Žalobca nesplnil svoju povinnosť na odvrátenie škody alebo jej zmenšenie. V tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že žalobca už pred uzavretím Dohody o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy (6. decembra 2001) vedel o úmysle žalovaného v I. rade uzavrieť takúto dohodu, pričom osobného rozhovoru medzi žalobcom, zastúpeným Ing. K. P. a žalovaným v I. rade sa zúčastnil svedok L. M., ktorého výpoveď je zaprotokolovaná v zápisnici z pojednávania, konaného dňa 7. novembra 2005.

Pokiaľ teda žalobca od začiatku považoval konanie žalovaného v I. rade za konanie protiprávne, ktoré zakladá jeho nárok na náhradu škody, potom mal veľa možností, ako škode zabrániť, resp. zmierniť jej výšku. Žalobca mal povinnosť prostredníctvom konateľ a zvolat' valné zhromaždenie spoločnosti, ktoré malo všetky prostriedky na to, aby zamietlo návrh žalovaného v I. rade na prevod majetku spoločnosti. Žalovaný v I. rade poukazuje na to, že keby tak bol žalobca urobil v decembri 2001, resp. v januári 2002, bol by mohol účinne odvrátiť celú škodu, prípadne jej podstatnú časť. Pokiaľ pri uzatvorení dohody o postúpení práv a povinností postupoval žalovaný v I. rade protiprávne – v rozpore so záujmami spoločnosti a dobrými mravmi, potom sa žalobca podieľal na tomto konaní a podieľal sa aj na vzniku škody. Podľa názoru žalovaného v I. rade, preto žalobca nemá v zmysle § 376, § 382 a § 384 Obchodného zákonníka nárok na náhradu škody uplatnenej v konaní.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného v I. rade uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, vydaným pod sp. zn. 3 Obo 186/2007 potvrdil medzitimny rozsudok súdu prvého stupňa, podľa ktorého základ žalobného nároku je opodstatnený. V intenciách takéhoto záveru súd rozhodoval už iba o výške spôsobenej škody. Pokiaľ ide o namietané liberačné dôvody, žalovaný v I. rade ich začal uplatňovať až po tom, čo bolo právoplatne rozhodnuté o základe nároku a súd sa s nimi v rozsudku vysporiadal.

Napadnutý rozsudok navrhuje potvrdiť a žalovaného v I. rade zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v I. rade nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa rozhodol o opodstatnenosti základu žalobcom uplatneného práva na náhradu škody, ktorej sa žalobca domáha vo výške 497 327 Sk voči žalovanému v I. rade ako bývalému konateľovi žalobcu, medzitýmnym rozsudkom č. k. 53Cb/20/2004-135 zo dňa 15. júna 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. mája 2008.

Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, dňa 6. decembra 2001 uzavrel žalobca, za ktorého konal žalovaný v I. rade ako postupca so spoločnosťou L., s.r.o. ako postupníkom a leasingovou spoločnosťou V. F., s.r.o., Dohodu o postúpení práv a povinností zmluvy, podľa č. II ktorej postupca previedol na postupníka všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o finančnom leasingu vozidla Škoda Octavia ŠPZ 2 CO 75 AD č. karosérie TMBZZZ1U9W2091916. Zmluva o finančnom leasingu ojazdeného vozidla bola medzi žalobcom a leasingovou spoločnosťou uzavretá dňa 3. novembra 1999. V čase uzavretia zmluvy o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy bol žalovaný v I. rade s vkladom vo výške 120 000 Sk spoločníkom spoločnosti L., s.r.o., ktorej základné imanie bolo vo výške 200 000 Sk.

Podľa § 66 ods. 2 Obch. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2001, vzťah medzi spoločnosťou a členom štatutárneho alebo iného orgánu spoločnosti, alebo spoločníkom pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti sa spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve, pokiaľ z iných dojednaní so spoločnosťou alebo iných ustanovení zákona upravujúcich ich povinnosti nevyplýva iné určenie práv a povinností.

Podľa čl. 18 bod 5 spoločenskej zmluvy žalobcu, upravujúceho oprávnenia konateľov, konateľ je povinný konať vo všetkých záležitostiach so starostlivosťou riadneho obchodníka. Je povinný postupovať v súlade so spoločenskou zmluvou a rozhodnutiami valného zhromaždenia. Ak má byť určitá majetková dispozícia vopred alebo dodatočne schválená valným zhromaždením, je povinný vyžiadať si takéto schválenie. Inak sa vzťah medzi konateľom spoločnosti a spoločnosťou riadi primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve v zmysle Obchodného zákonníka.

V zmysle ustanovení § 566 a nasl. Obch. zák., ktorými sa vzťah medzi žalobcom a žalovaným podľa § 66 ods. 2 Obch. zák. v znení účinnom v čase uzavretia dohody

o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy spravoval, bolo povinnosťou žalovaného v I. rade ako konateľa spoločnosti postupovať pri zariadovaní záležitostí s odbornou starostlivosťou.

Aj keď pojem odbornej starostlivosti zákon nedefinuje, je zrejmé, že povinnosťou konateľa je prihliadať pri výkone svojej funkcie na záujmy spoločnosti a jej spoločníkov, pričom nemôže presadzovať svoje záujmy na úkor záujmov spoločnosti.

V danom prípade žalovaný v I. rade ako konateľ žalobcu previedol na spoločnosť, v ktorej bol väčšinovým spoločníkom práva a povinnosti z leasingovej zmluvy po zaplatení časti leasingových splátok zo strany žalobcu. Keďže uvedeným konaním žalovaného v I. rade došlo k zmenšeniu majetku žalobcu, možno dospieť k záveru, že v danom prípade nepostupoval s odbornou starostlivosťou a uprednostnil svoje záujmy pred záujmami spoločnosti, za ktorú konal. Možno preto konštatovať, že porušením povinnosti žalovaného v I. rade došlo na strane žalobcu k vzniku škody.

Vzhľadom na právoplatnosť rozhodnutia, ktorým sa vyslovila opodstatnenosť žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody, nemožno považovať žalovaným v I. rade namietané liberačné dôvody za právne relevantné.

Výšku uplatnenej pohľadávky, ohľadom ktorej súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v priebehu konania po právoplatnosti medzitýmneho rozsudku, žalovaný v I. rade v odvolaní nespochybnil. Keďže v odvolacom konaní nebola zistená existencia žalovaným v I. rade uvádzaného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok v znení opravného uznesenia zo dňa 26. novembra 2009 ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalovaný v I. rade je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 326 Eur (jeden úkon právnej služby právneho zástupcu žalobcu – vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 12. januára 2009, podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.).

Konanie voči žalovanému v II. rade bolo zastavené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 53/Cb/20/04-Sn-133 zo dňa 14. júna 2007, právoplatným dňa 9. júla 2007.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. februára 2010

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.